

den politiske balance i kommunerne i modsat fald forrykkes kraftigt til gunst for mindretallene.

Sammenhængende hermed har udvalget overvejet, hvorledes det påtrængende behov for en samordning af hele den kommunale virksomhed i amtskommunerne og de større primærkommuner kan imødekommes, ikke mindst såfremt udvalgsformændene udpeges af forskellige politiske grupper.

Disse overvejelser har resulteret i et udkast til forslag om, at udvalgsformændene under disse forudsætninger skal være medlemmer af økonomiudvalget, enten således, at de sammen med borgmesteren udgør økonomiudvalget, eller således, at der kan indvælges et yderligere antal kommunalbestyrelsesmedlemmer, se i det hele udvalgets betænkning om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v. (894/1980), kapitel VII, afsnit 6.

Som anført der må det pligtmæssige medlemskab af økonomiudvalget ses på baggrund af, at der er en indbyrdes sammenhæng mellem aflønning og arbejdsindsats, således at en forbedring af udvalgsformændenes vilkår i retning af fuldtidsafbetaling må antages at medføre et forøget behov for at beskrive deres arbejdsopgaver i lovgivningen.

Indførelsen af en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre er betinget af, at kommunerne har en vis, betydelig størrelse. Med den foreslåede affattelse (mindst 40.000 indbyggere) vil bestemmelsen maksimalt kunne omfatte amtskommunerne samt 18 primærkommuner ud over de i lovens § 64 nævnte 4 kommuner.

Ved at gøre spørgsmålet om mellemformsstyre til et vedtægtsanliggende er det markeret, at indførelsen er en frivillig sag for den enkelte kommune af den fastsatte størrelse. En kommunalbestyrelsesvedtagelse af en styrelsesvedtægtsændring vil være en nødvendig betingelse.

Forslaget har som forudsætning, at der er en ganske betydelig arbejdsbyrde for formanden, og dette vil normalt være tilfældet i de omfattede kommuner. Da der imidlertid også i disse kommuner må forudsættes at gøre sig forskelle gældende med hensyn til formændenes arbejdsbyrde, er der også i den foreslåede mellemformsmodel mulighed for en individuel fastsættelse af vederlagsforholdene. Dog skal der i styrelsesvedtægen fastsættes bestemmelser om vederlag, efterløn og pension til udvalgsformændene, og i pensionsbestemmelserne må der optages regler om den ancienitetmæssige betydning af tidligere perioder som udvalgsfor-

mand, ligesom der må ske en koordination med reglerne om borgmesterspension.

Der er givet en særlig undtagelse for havneudvalget, jfr. stk. 5, da dette udvalg også i arbejdsmæssig henseende afviger fra de øvrige stående udvalg.

Da der åbnes mulighed for »mellemformskommuner« i op til 36 kommuner, vil det være hensigtsmæssigt til sin tid at udforme vejledende normalstyrelsesvedtægter for denne særlige styrelsesform.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at det må være en betingelse for indførelse af mellemformsstyre, at antallet af stående udvalg ikke bliver for stort. Dette må kræves dels for at sikre den fornødne koordination, dels for at sikre formændene passende sagsmængde. Endelig forudsættes det, at det ved stadfæstelsen af sådanne styrelsesvedtægter vil blive påset, at økonomiudvalget i alle tilfælde får et ulige antal medlemmer.

Til nr. 24

Da der for samtlige kommuner er stadfæstet styrelsesvedtægter, har bestemmelsen i § 66 om pligten til indsendelse af forslag til styrelsesvedtægten inden et år efter styrelseslovens ikrafttræden mistet sin betydning, og bestemmelsen foreslås derfor ophævet.

Til den foreslåede bestemmelse, der optages som ny § 66 bemærkes:

Spørgsmålet om vægring, hvorved forstås aktiv eller passiv modstand mod at medvirke ved udførelsen af kommunalbestyrelsesbeslutninger, kan for så vidt opstå ved alle kommunale hverv. Det er imidlertid først og fremmest, hvor hvervene har betydning for kommunens administrative funktioner, og hvor vægring derfor kan true effektiviteten i kommunens forvaltning, at behovet for en nærmere retlig regulering har betydning, jfr. betænkning om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m. v. (894/1980) kap. IV, afsnit 12. Som anført dér, er det specielt i magistratskommunerne, at problemet aktualiseres, ikke mindst fordi man der har politisk valgte forvaltningschefer, der for nogles vedkommende repræsenterer mindretal. Problemet kan imidlertid også opstå i forhold til borgmestre i udvalgsstyrede kommuner, hvis borgmesteren kommer i strid med kommunalbestyrelsens flertal og derefter udnytter sine beføjelser ved sagernes ekspedition og den daglige ledelse af administrationen til at obstruere kommunalbestyrelsens beslutninger.